

Souhrnná teritoriální informace:

Lichtenštejnsko

Zastupitelský úřad 13. 5. 2022 11:44

Lichtenštejnské knížectví neboli Lichtenštejnsko je s rozlohou 160 km² a 39 315 obyvatel jedním z nejmenších států Evropy a šestým nejmenším státem světa. Země ležící na řece Rýn se rozprostírá na svazích alpského pohoří Rätikon mezi švýcarským kantonem St. Gallen a rakouskou spolkovou zemí Vorarlberg. Od roku 1924 tvoří Lichtenštejnsko se Švýcarskem celní a měnovou unii – jeho zákonnou měnou je stejně jako ve Švýcarsku švýcarský frank. Od roku 1995 má Lichtenštejnsko přístup na vnitřní trh EU/EHP, kromě toho je také členem ESVO. Úředním jazykem je němčina, v hovorovém jazyce používají Lichtenštejnci dva alemanské dialekty. Lichtenštejnsko je konstituční dědičnou monarchií postavenou na parlamentních základech utvořenou 11 obcemi. V jeho čele stojí kníže. Nejen on, ale i parlament a další vládní instituce sídlí v hlavním městě Vaduzu. Největším městem co do počtu obyvatel je Schaan.

Lichtenštejnsko patří mezi nejbohatší státy Evropy s dobře rozvinutou infrastrukturou. Pravidelně se umísťuje na předních příčkách zemí s největší kupní silou obyvatel a blahobytem. Z prostého "rolnického státu" se v posledních 60 letech rozvinulo v inovativní stát. Disponuje široce diverzifikovanou ekonomikou s řadou malých a středních podniků. K vysoké přidané hodnotě přispívá zejména vysoce kvalifikovaná pracovní síla, silný průmyslový sektor a poskytovatelé finančních služeb. Navíc se jedná o zemi s dlouhodobě stabilní politickou situací a vysokou politickou kulturou, což je důležitým aspektem pro jakékoliv podnikání.

Společně se Švýcarskem se Lichtenštejnsko dostalo také na světovou špičku v kryptoměnach a technologiích blockchain. Do země se v roce 2019 přesunula známá kryptoměnová burza Bittrex a 1. ledna 2020 vstoupil v platnost zákon o blockchainu. Tím se Lichtenštejnsko stalo první zemí světa, která začala oficiálně využívat kryptoměny. Oblast blockchainu a kryptoměn má velký potenciál mj. pro spolupráci s českými subjekty.

Neméně významnou oblast lichtenštejnského zájmu představuje i digitalizace, zejména v kontextu jejího využití v národním hospodářství, ale i v zajištění bezpečnosti a stability digitální infrastruktury a její ochrany před kybernetickými útoky.

Pro obchodování s Lichtenštejnskem je třeba se připravit na věcného až odměřeného partnera, jenž se nebojí jít i do konfliktu. Proto je doporučené být na taková jednání dobře připraven, a to např. i schopností improvizace a kreativity.

Lichtenštejnsko nepatří mezi významné obchodní partnery České republiky, je dlouhodobě zhruba kolem 100. pozice mezi obchodními partnery ČR s podílem zhruba 0,01 % na celkovém obrátu zahraničního obchodu ČR.

Statistický úřad Lichtenštejnska ve své publikaci "Volkswirtschaftliche Gesamtrechnung" z března 2022 počítá pro rok 2020 s prudkým propadem nominálního HDP, a to o -10,1 %. Ekonomika Lichtenštejnska již v předpandemickém roce 2019 zaznamenala

Základní údaje	
Hlavní město	Vaduz
Počet obyvatel	39,31 tis.
Jazyk	němčina
Náboženství	křesťanství
Státní zřízení	konstituční dědičná monarchie
Hlava státu	kníže Hans-Adam II.
Hlava vlády	Daniel Risch
Název měny	švýcarský frank (CHF)
Cestování	
Časový posun	0 hodin
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Kateřina Fialková
Ekonomický úsek	Zdeněk Eliáš, Marcela Dvořáková
Konzulární úsek	JUDr. Ing. Vladimír Krňávek
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	N/A
Hospodářský růst (%)	- 10,1 (nejaktuálnější údaj za rok 2020)
Inflace (%)	0,6 (údaj z prosince 2021)
Nezaměstnanost (%)	1,6 (údaj za rok 2021)

mírný pokles HDP (-2,4 %).

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu

Lichtenštejnské knížectví, zkráceně Lichtenštejnsko – německy: Fürstentum Liechtenstein

Systém vládnutí

Lichtenštejnsko je dle ústavy konstituční dědičnou monarchií - po mužské linii - postavenou na demokratických a parlamentních základech. Ústava z r. 1921 je založena na konsensu mezi knížetem a obyvatelstvem, jde o tzv. duální systém, v němž se panovník dělí o státní moc s lidem. Kníže potvrzuje parlamentem schválené zákony, rozhoduje o zásadních otázkách zahraniční politiky a zastupuje stát navenek. Jeho právem je také jmenování předsedy vlády a ministrů. Obyvatelé nicméně mají možnost přímo ovlivňovat zákonodárství hlasováním v referendech.

Lichtenštejnský parlament se má 25 poslanců, z nichž 15 je z tzv. Horní země (Oberland) a 10 z tzv. Dolní země (Unterland). Volební období parlamentu je 4leté. Vláda čítá 5 členů: předsedu, jeho zástupce a 3 ministry. Správa země přísluší vládě, která je odpovědná parlamentu a knížeti.

Složení vlády od 25. 3. 2021

- Daniel Risch (VU) – předseda vlády a ministr financí
- Sabine Monauni (FBP) – místopředsedkyně vlády a ministryně vnitra, životního prostředí a hospodářství
- Dominique Hasler (VU) - ministryně zahraničních věcí, školství a sportu
- Graziella Marok-Wachter (VU) – ministryně pro infrastrukturu a spravedlnost
- Manuel Frick (FBP) – ministr sociálních věcí a kultury

Politická atmosféra v zemi

Situace v zemi je dlouhodobě politicky stabilní a kontinuální. Vláda, tvořená tzv. Velkou koalicí, se těší vysoké důvěře obyvatel, což bylo potvrzeno i v posledních parlamentních volbách v únoru 2021. Obě největší politické strany - křesťanskosociální strana Vaterländische Union (Vlastenecká unie) a liberálně konzervativní strana Fortschrittliche Bürgerpartei (Pokroková občanská strana) se staly jasnými vítězi voleb se stejným podílem hlasů 35,9 %. Vlastenecká unie nakonec zvítězila těsně o 42 hlasů. Obě strany však získaly shodný počet 10 křesel v jednokomorovém 25členném Zemském sněmu (parlamentu). Ze zbývajících 5 parlamentních křesel obsadila ekologicky a sociálnědemokraticky orientovaná strana Freie Liste 3 mandáty a 2 křesla si připsala strana Demokraten Pro Liechtenstein (Demokraté za Lichtenštejnsko). Celkem 7 míst v parlamentu obsadily ženy, což je dvojnásobek oproti minulému období.

Programové prohlášení vlády na období 2021-2025 se soustředí zejména na udržitelnost: sociální, ekonomickou, finanční a environmentální. Velkým tématem je digitalizace země a dále reforma zdravotního a důchodového systému. Lichtenštejnská populace stárne a současné financování důchodů není do budoucna udržitelné. Nutná je rovněž reforma vzdělávacího systému, aby si země v nadcházejících letech udržela vysoce kvalifikovanou pracovní sílu.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika vychází z principů suverenity, nezávislosti a neutrality země. Důležitým prvkem lichtenštejnské zahraniční politiky je dle vlády flexibilita. Na utváření zahraniční politiky a jejím naplňování se podle ústavy podílí vláda i vládnoucí kníže, který má v zahraničně-politických otázkách ve vztahu k vládě právo veta. Vzhledem k tomu, že Lichtenštejnsko je státem bez vlastní armády, mají pro ně zásadní význam státní smlouvy v bilaterálních vztazích se sousedy: nejdůležitější relací je Švýcarsko a Rakousko, dále Německo, Itálie, USA a Velká Británie. Pro malé knížectví je nepostradatelná i multilaterální diplomacie a ukotvení v mezinárodních institucích. Právě v členství v OBSE od r. 1975 a v Radě Evropy od r. 1978 spatřuje Lichtenštejnsko záruky pro své aktivity v multilaterální oblasti. Země je od r. 1990 také členem OSN a o 5 let později vstoupila do WTO. Pro je knížectví zcela zásadní vazba na EU, a to nejen z politického, ale i z ekonomického pohledu.

Vztahy Lichtenštejnska s EU

I když se Lichtenštejnsko stalo členem Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) až v r. 1990, jeho členství lze de facto prostřednictvím celní unie se Švýcarskem počítat již od založení ESVO v r. 1960. Lichtenštejnsko si uvědomovalo, že plnoprávné členství v EU by přineslo jisté problémy především jeho bankovnímu sektoru, proto uvítalo iniciativy v rámci ESVO ke sjednání smlouvy s EU – vytvoření tzv. Evropského hospodářského prostoru (EHP). Jeho členem je od r. 1995.

Další nutnost „korekcí“ v zahraniční politice země ve smyslu přibližování se EU se projevila po vstupu Švýcarska do schengenského prostoru v r. 2008. Od r. 2011 je členem Schengenu i Lichtenštejnsko, a to za podobných podmínek jako Švýcarsko; osobní kontroly sice na hranicích odpadly, celní kontroly však mohou být nadále uplatňovány, neboť země není v celní unii. Lichtenštejnsko se mj. plně účastní i dublinského systému určování kompetence při udělování žádostí o azyl.

Členství v EHP je Lichtenštejnci dle průzkumu z r. 2020 hodnoceno pozitivně. Vytváří dobrou výchozí pozici pro další rozvoj vztahů s EU i evropskými zeměmi. Prostřednictvím finančních mechanismů EHP poskytuje Lichtenštejnsko spolu s Norskem a Islandem finanční příspěvek, určený „novým“ členským zemím EU. V letech 2014-2021 se jednalo o sumu 2,8 mld. eur, přičemž příspěvek Lichtenštejnska z toho tvořil 16,5 mil. eur.

Vztahy Lichtenštejnska s ČR

Sedmisetletá historie vzájemných vztahů byla po 2. světové válce zatížena majetkovými spory. Diplomatičké styky tak byly navázány až v r. 2009. ČR a Lichtenštejnsko se dnes v bilaterálních vztazích soustředí na rozvoj kultury, vzdělávání, spolupráce v ekonomické oblasti a v zahraniční politice především v evropských sdruženích a na multilaterálních fórech. Pravidelně se konají konzultace zástupců obou ministerstev zahraničí a běží řada společných projektů, jako např. Česko-Lichtenštejnská komise historiků. Obě země mají diplomatické zastoupení na nejvyšší úrovni: lichtenštejnské velvyslanectví pro ČR sídlí ve Vídni, české velvyslanectví pro Lichtenštejnsko v Bernu (v Lichtenštejnsku se nenachází žádná ambasáda cizí země a většina velvyslanců je priakreditována z Bernu). Česko-lichtenštejnské vztahy jsou nadále komplikovány majetkovými spory knížecí rodiny, které se řeší u českých soudů a které zatím nebyly uzavřeny. V této souvislosti Lichtenštejnsko podalo v srpnu 2020 i stížnost na ČR u Evropského soudu pro lidská práva (ESLP). ESLP se ohledně dalšího postupu prozatím nevyjádřil.

1.3 Obyvatelstvo

S 39 315 obyvatel a 160 km² patří Lichtenštejnsko k nejmenším státům v Evropě, ale i na světě. Země je rozdělena na 11 okrsků/obcí. Nejlidnatějším lichtenštejnským městem je Schaan se 6 000 obyvateli. V hlavním městě Vaduzu žije zhruba 5 700 lidí. Více než třetinu, tj. 34,5 %, celkové populace tvoří cizinci, nejčastěji Švýcaři, Rakušané, Němci a Italové. V Lichtenštejnsku trvale žijí přibližně i dvě desítky Čechů.

Demografické složení (k 31. 12. 2021)

- Počet obyvatel: 39 315
- Cizinci: 13 533

Další podrobnou statistiku obyvatel k 31. 12. 2021 zveřejní Lichtenštejnský statistický úřad až začátkem října 2022. Proto všechny další následující údaje jsou údaje za rok 2020.

- Občané ve věkové hranici 15-64 roků: 25 982
- Občané nad věkovou hranici 65 let: 7 087
- Průměrný věk: ženy – 42,31 let, muži – 41,51 let
- Populační růst: v meziročním srovnání let 2019 a 2020 se zvýšil o 0,8 %
- Hustota obyvatelstva: 241 osob na km²

Náboženské složení

- římskokatolická církev – 79,9 %
- evangelická reformovaná církev – 8,5 %
- islám – 5,4 %

Úřední jazyk

- němčina

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

I liechtenštejská ekonomika byla v roce 2021 značně ovlivněna silnými tzv. doháněcími efekty a dynamickým celosvětovým hospodářským oživením, a již v 1. pololetí 2021 zaznamenala výrazné zlepšení.

Obrat 25 vybraných větších liechtenštejských společností vzrostl v 1. pololetí 2021 v porovnání se stejným obdobím roku 2020 o 17 %. Povzbudivý je rovněž fakt, že i vývoz zboží zaznamenal již v 1. pololetí 2021 opět vzestup, a to o 39,5 %. Pro rok 2021 vykazoval zejména průmyslový sektor stabilní vývoj, přičemž v první polovině roku 2021 vzrostl obrat o 23 %. Ve stejném roce vykázal sektor služeb mírný nárůst (+ 3 %); obrat vybraných větších poskytovatelů finančních služeb nicméně klesl o 6 %. V roce 2021 dosáhla míra nezaměstnanosti v průměru 1,6 %, což je o 0,3 % méně než v roce 2020 (1,9 %). V témže roce (2021) činila průměrná míra nezaměstnanosti osob s liechtenštejským občanstvím 1,2 %, cizinců 2,4 %. V prosinci 2021 činila průměrná roční inflace + 0,6 %. Tento nárůst oproti roku 2020 byl způsoben především vyššími cenami ropných výrobků a vyšším nájemným za byty. Lichtenštejsko je jednou z mála zemí světa, které nemají státní dluh.

V roce 2020 bylo z Lichtenštejska vyvezeno zboží v celkové hodnotě 2 861 mil. CHF (bez obchodu se Švýcarskem). Export tak klesl oproti roku 2019 o 16,4 %, resp. 561 mil. CHF. Dovoz zboží do Lichtenštejska v roce 2020 činil 1 651 mil. CHF. V porovnání s rokem 2019 klesl o 17 %, resp. 339 mil. CHF (bez obchodu se Švýcarskem).

Lichtenštejsko je stabilní, široce diverzifikovaná hospodářská lokalita s vysokým podílem průmyslové výroby (průmyslový sektor dosahuje přes 40 % hrubé přidané hodnoty) rozkládající se na velmi malé ploše. V zemi sídlí více než 5 100 aktivních společností nabízejících více pracovních míst, než žije v Lichtenštejsku obyvatel. Páteř liechtenštejského hospodářství tvoří vedle několika málo velkých společností především celá řada malých a středních podniků. Nejdůležitějšími průmyslovými odvětvími Lichtenštejska jsou strojírenství, výroba strojů a zařízení, výroba přesných zařízení, stomatologický a potravinářský průmysl, přičemž ve všech těchto oblastech je země zárukou výroby špičkových technologických produktů nejvyšší kvality. Knížectví je rovněž vyspělým a inovativním finančním centrem; finanční služby vytvářejí asi 1/4 roční přidané hodnoty země. Národohospodářský význam původně nejdůležitějšího sektoru zemědělství je okrajový. Totéž platí o cestovním ruchu. Jeho nejvýznamnějším vývozním artiklem jsou kovy, stroje a zařízení, elektronika a výrobky jemné mechaniky. Lichtenštejsko dováží kovové výrobky, automobily, a stroje a zařízení. Dne 1. 1. 2020 vstoupil v platnost zákon o blockchainu, čímž se Lichtenštejsko stalo první zemí světa, která oficiálně využívá kryptoměny. Do země se v roce 2019 mimo jiné přesunula i známá kryptoměnová burza Bittrex.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	- 2,4	- 10,1	N/A	N/A	N/A
HDP/obyv. (USD/PPP)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Inflace (%)	N/A	- 0,7%	0,6	N/A	N/A
Nezaměstnanost (%)	N/A	1,9	1,6	N/A	N/A
Export zboží (mil. CHF)	N/A	2 861	N/A	N/A	N/A
Import zboží (mil. CHF)	N/A	1 651	N/A	N/A	N/A
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (tis.)	0	39 062	39 315	N/A	N/A
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: Statistický úřad Lichtenštejska

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance Lichtenštejska jsou tvořeny státním rozpočtem a rozpočty jedenácti obcí. Příjmy jsou generovány jednak nejrůznějšími daněmi, jednak příjmy z kapitálového majetku a poplatků. Na straně výdajů mají kromě správních nákladů tradičně velký význam oblasti vzdělávání a sociální péče. Lichtenštejsko nezná veřejný dluh, a je tak jednou z mála nezadlužených zemí světa. Důvodem je především úspěšné hospodářství, jakož i vědomé a disciplinované zacházení s dostupnými zdroji. Rozpočtová kázeň země navíc přináší vysoké rozpočtové rezervy. Veřejný sektor v Lichtenštejsku tak má velkou kapitálovou sílu. Nezbytnou stabilitu zajišťuje politická kontinuita, stabilita sociálního, právního a ekonomického systému, liberální hospodářská politika a švýcarský frank jako zákonné platidlo.

Výdaje a příjmy státního sektoru

V roce 2019 činil přebytek lichtenštejského státního rozpočtu 3,7 % HDP, resp. 244,3 mil. CHF (kladný finanční zůstatek). Jedná se tak o nejvyšší přebytek od začátku zaznamenávání finančních statistik v roce 2011. V roce 2019 vzrostly konsolidované státní výdaje o 2,0 % HDP, resp. o 27 mil. CHF oproti roku 2018 na 1 578,3 mil. CHF. Nekonsolidované státní příjmy v roce 2019 činily 1 822,6 mil. CHF, tj., oproti roku 2018 vzrostly o 71,6 mil. CHF, resp. o 4,6 % HDP.

(Zdroj: Statistický úřad Lichtenštejska - nejaktuálnější údaje).

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	přebytek 3,7 % (údaj za rok 2019)
Veřejný dluh (% HDP)	-
Bilance běžného účtu (mld. USD)	N/A
Daně	2022
PO	12,5 %
FO	1 % min. 8 % max.
DPH	7,7 % standardní sazba 2,5 % % redukov. sazba 3,7 % speciální sazba

2.3 Bankovní systém

Bankovní sektor je jedním z nejdůležitějších odvětví Lichtenštejska a významným zaměstnavatelem. Předmětem činnosti lichtenštejských bank je především správa aktiv pro soukromé zákazníky a správa majetku. Díky členství Lichtenštejska v Evropském hospodářském prostoru mohou jeho banky plně využívat výhod volného pohybu služeb v rámci jednotného evropského vnitřního trhu. Některé banky jsou prostřednictvím dceřiných společností, poboček nebo zastoupení aktivní i mimo Evropu.

Podle lichtenštejského statistického úřadu činila k 31. 12. 2020 celková bilanční suma 13 bankovních institucí působících v Lichtenštejsku 73,7 mld. CHF. V porovnání s rokem 2019 se tak bilanční suma zvýšila o 2,2 mld. CHF, resp. o 3,1 %. Výsledek běžné obchodní činnosti bank v roce 2020 činil 304,3 mil. CHF, což odpovídá poklesu o 11,8 % oproti roku 2019. V uplynulém finančním roce (2020) zaznamenaly banky v Lichtenštejsku čistý příliv nových peněz ve výši 5,5 mld. CHF, k 31. 12. 2020 činila hodnota spravovaného majetku klientů bank v Lichtenštejsku 179,2 mld. CHF.

Na konci roku 2020 spravovaly bankovní instituce včetně dceřiných společností (konsolidované) majetek klientů ve výši 365,4 mld. CHF. Byl vykázán čistý příliv nových peněz ve výši 17,7 miliardy CHF.

Tři největší lichtenštejské bankovní skupiny zaznamenaly v první polovině roku 2021 čistý příliv nových peněz ve výši 17,5 mld. CHF, zatímco v 1. polovině roku 2020 činil příliv nových peněz 3,6 mld. CHF. Aktiva klientů spravovaná těmito třemi bankovními skupinami dosáhla v polovině roku 2021 výše 416 mld. CHF, což představovalo překročení úrovně z předchozího roku (2020) o 15,6 %.

Největší bankou Lichtenštejska je LGT Bank, kterou již více než 80 let vlastní knížecí rodina. Disponuje velmi vysokou úrovní finanční stability a svým zákazníkům nabízí přístup ke globální síti a široké škále služeb. Další významnou bankou Lichtenštejska je BENDURA BANK AG. Nabízí finanční služby šité na míru především movitým zákazníkům. Poskytuje investiční poradenství a správu aktiv. Svým klíčovým zákazníkům nabízí i transakční bankovníctví. Nejstarší finanční institucí Lichtenštejska je Liechtensteinische Landesbank AG (LLB), jejíž většinu akcií vlastní stát. Skupina LLB nabízí svým klientům služby správy majetku, správy aktiv a služby z oblasti fondů. Bank Alpinum AG je nezávislá soukromá banka, jejíž hlavní činností je nabídka služeb privátního bankovníctví.

2.4 Daňový systém

Daňový systém Lichtenštejnska je jednoduchý, transparentní a mezinárodně kompatibilní. Daňové sazby jsou nastaveny ve výši, která z Lichtenštejnska dělá daňově atraktivní a konkurenceschopnou destinaci. Celkové daňové příjmy země a obcí dosáhly v účetním roce 2020 (nejaktuálnější údaj) celkové výše 1 271 mil. CHF, což je o 32,7 %, resp. o 313 mil. CHF více než v roce 2019. Tento výrazný nárůst byl způsoben mimořádným výnosem daně ze zisku, která byla v roce 2020 nejvýnosnějším druhem daně. Zvýšení bylo zaznamenáno také u daně z majetku a daně z příjmu. Na druhé straně klesající tendenci měly příjmy z daně z přidané hodnoty.

Fyzické osoby s trvalým pobytem v Lichtenštejnsku podléhají dani z majetku a dani z příjmu. Dále je od nich vybírána zemská daň a příslušná obecní daň. Sazba zemské daně je progresivní a má osm úrovní, přičemž nejvyšší úrovní sazby je 8 % (zdanitelný příjem je více než 200 000,- CHF ročně), nejnižší sazba činí 1 % (zdanitelný příjem od 15 001 do 20 000 CHF ročně). Obecní daň se vybírá pomocí přírážky k vypočítané zemské dani. Tato přírážka se pohybuje mezi 150 % a 250 % zemské daně a každá obec si ji stanoví každoročně dle vlastního uvážení. Celkové maximální daňové zatížení fyzické osoby činí 22,4 %. U nerezidentů se zdaňují lichtenštejnské příjmy ze zaměstnání, zisky z podnikání a zisky připadající na nemovitý majetek, který se nachází v Lichtenštejnsku.

Společnosti, které mají v Lichtenštejnsku své sídlo, nebo zde skutečně provádějí svou činnost, se považují za rezidenty pro daňové účely. Právníky osoby podléhají v Lichtenštejnsku dani ze zisku, která se vybírá ve formě tzv. rovné sazby daně (Flat-Tax-Rate) ve výši 12,5 %, přičemž minimální daň z příjmu činí 1 800 CHF. Daň ze zisku je splatná ročně a její vyměřovací základ se stanovuje za kalendářní, resp. daňový rok. Soukromé majetkové struktury, jakož i zvláštní majetkové dedikace bez fyzické osoby nepodléhají dani z příjmu; musí zaplatit pouze minimální daň z příjmu ve výši 1 800 CHF.

Lichtenštejnská DPH odpovídá švýcarské DPH, ale je vybírána a odečítána ve Vaduzu. Lichtenštejnský zákon o DPH uznává tři daňové sazby: běžná sazba činí 7,7 %, na určité druhy zboží (potravin, knihy, časopisy nebo léky) a služby se vztahuje redukováná sazba ve výši 2,5 %, v hotelnictví a za ubytovací služby se platí speciální sazba daně ve výši 3,7 %.

V roce 2021 se žádné podstatné změny v daňovém systému Lichtenštejnska neočekávají.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Lichtenštejsko /Li/ není členskou zemí EU, je však jejím blízkým hospodářským a politickým partnerem v rámci ESVO - člen od r. 1991, a EHP - člen od r. 1995. Většina aspektů vztahů mezi Li a EU se řídí dohodou o EHP, jejímž prostřednictvím získává Li přístup na společný trh 31 členských zemí EHP. Od prosince 2011 je Li také přidruženým členem schengenského prostoru a plně se účastní dublinského systému určování kompetence při udělování žádostí o azyl.

V roce 2020 se vývoz zboží z Li vyvíjel téměř se všemi obchodními partnery negativně. Podle kontinentů však export do zemí Evropy poklesl nejméně. Většina lichtenštejského vývozu směřuje do zemí EU. V roce 2020 činil tento podíl 63,2 %. Nejvýznamnějšími obchodními partnery Lichtenštejska z členských zemí EU jsou Německo (25,2 %), Rakousko (10,7 %) a Francie (8,0 %).

I většina lichtenštejského dovozu pochází ze zemí EU. Nejvíce zboží bylo dovezeno z Německa (34,6 %) a Rakouska (21,5 %).

V roce 2020 bylo z EU do Lichtenštejska dovezeno zboží v hodnotě 1 232 mil. CHF, ve stejném roce bylo z Lichtenštejska do EU vyvezeno zboží v hodnotě 1 648 mil. CHF. Li tak s EU vykazuje za r. 2020 kladnou obchodní bilanci (+ 416 mil. CHF).

Kladné saldo zahraničního obchodu bylo způsobeno zejména přebytky v obchodních vztazích s Francií (+ 213 milionů CHF).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export do EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	1 648,0	N/A
Import z EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	1 232,0	N/A
Saldo s EU (mil. CHF)	N/A	N/A	N/A	416,0	N/A

Zdroj: Švýcarská celní správa (údaje přebírá Statistický úřad Lichtenštejska)

Obchodní vztahy s ČR

Lichtenštejsko nepatří mezi významné obchodní partnery České republiky, je dlouhodobě kolem 100. pozice mezi obchodními partnery ČR s podílem zhruba 0,01 % na celkovém obratu zahraničního obchodu ČR. Rostoucí trend vzájemného obchodu od roku 2003 byl přerušen v letech 2008 a 2009 důsledky hospodářské krize. Mezi lety 2010 – 2019 bylo saldo cz-li obchodu z pohledu Lichtenštejska negativní. V roce 2021 dovezla ČR z Lichtenštejska zboží v hodnotě 348 032 tis. CZK. Největší podíl dovozu tvořilo průmyslové spotřební zboží. V témže roce vyvezla ČR do Lichtenštejska zboží v hodnotě 303 705 tis. CZK. Největší podíl vývozu tvořily stroje a dopravní prostředky.

Lichtenštejsko tak v roce 2021 vykázalo s ČR kladnou obchodní bilanci (44 327 tis. CZK).

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Import do ČR (mld. CZK)	1	0,3	0,3	0,3	0,3
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,2	-0,1	0	0	0

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Přibližně 18,3 % lichtenštejského vývozu směřovalo na americký kontinent a 16,6 % do Asie. Hlavními destinacemi lichtenštejských výrobků mimo Evropu byly v roce 2020 USA (13,9 %), přibližně 7,1 % lichtenštejského exportu směřovalo v roce 2020 do Číny.

Podíl dovozu ze zemí Asie v roce 2020 činil 15,2 %, zatímco 6,5 % zboží bylo dovezeno z Ameriky. Z toho celkem 9,4 % lichtenštejského dovozu pocházelo z Číny a z USA 6,1 %.

V roce 2020 bylo ze zemí mimo EU do Lichtenštejska dovezeno zboží v hodnotě 415 mil. CHF, ve stejném roce bylo z Lichtenštejska do zemí mimo EU vyvezeno zboží v hodnotě 1 191 mil. CHF. Lichtenštejsko tak i se zeměmi mimo EU vykazuje za r. 2020 kladnou obchodní bilanci (+ 776 mil. CHF).

Kladné saldo zahraničního obchodu bylo způsobeno zejména přebytky v obchodních vztazích s USA (+298 milionů CHF).

	2017	2018	2019	2020	2021

Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	1 191,0	N/A
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	415,0	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	776,0	N/A

Zdroj: Švýcarská celní správa (údaje přebírá Statistický úřad Lichtenštejnska)

3.2 Přímé zahraniční investice

Lichtenštejnsko investovalo více kapitálu v zahraničí, než kolik ho zahraniční země investovaly v Lichtenštejnsku. Tento fakt je způsoben především desetiletí trvajícím přebytkem obchodní bilance Lichtenštejnska. Přesné údaje však nelze uvést, protože Lichtenštejnsko nemá vlastní platební bilanci a Švýcarská národní banka o Lichtenštejnsku samostatně neinformuje. Některé zahraniční centrální banky nicméně zveřejňují hospodářskou výměnu s Lichtenštejnskem. Například přímé lichtenštejnské investice Lichtenštejnska v Německu dosáhly v roce 2017 výše 6,0 mld. CHF, v Rakousku v roce 2018 výše 1,3 mld. CHF a v USA v roce 2017 výše 0,3 mld. CHF.

Naproti tomu přímé investice těchto zemí v Lichtenštejnsku jsou výrazně nižší. Bank of England např. uvádí, že v roce 2017 dosáhly PZI Velké Británie v Lichtenštejnsku 0,9 mld. CHF. Informace týkající se investování dalších zemí v Lichtenštejnsku nemá ZÚ Bern k dispozici.

V roce 2021 ani v současnosti jsme nezaznamenali žádné významné PZI ČR v Lichtenštejnsku.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Od roku 1995 jsou EU a Lichtenštejnsko blízkými hospodářskými a politickými partnery v EHP. Většina aspektů vzájemných vztahů se řídí právě dohodou o EHP, a to:

- účast na vnitřním trhu EU,
- účast v agenturách EU a programech EU,
- finanční příspěvek Lichtenštejnska na hospodářskou a sociální soudržnost v EU a EHP. EU a Lichtenštejnsko podepsaly dohodu o automatické výměně informací v daňových záležitostech, což usnadňuje boj proti daňovým únikům. Tato dohoda platí od r. 2017.

Smlouvy s ČR

Smluvní vztahy ČR s LI se odvíjejí od mezinárodních bilaterálních i multilaterálních smluvních dokumentů, jimiž jsou obě země vázány. Jsou pro ně relevantní i ty části acquis EU, které se na základě smluvních vztahů EU a CH promítají i do bilaterálních vztahů jednotlivých členských států s CH a LI. Některé mezinárodní smlouvy uzavřené CH se totiž vztahují i na LI, jako např. Dohoda mezi vládou ČR a Švýcarskou spolkovou radou o vzájemném zrušení vízové povinnosti.

K nejdůležitějším dvoustranným dokumentům patří Memorandum o budoucí spolupráci u příležitosti navázání diplomatických styků mezi ČR a LI ze září 2009 a Smlouva mezi ČR a LI o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku ze září 2014, která zamezuje tomu, aby byl příjem a majetek zdaňován v obou státech.

ČR participuje na sjednávání Dohody mezi EU a Lichtenštejnskem o boji proti podvodům a jiným protiprávním činnostem. ČR od počátku projednávání textu zastávala stanovisko, že by státy, jež mají zájem o úzkou spolupráci s EU a jejich členskými státy, měly přijmout obdobné podmínky, jaké se uplatňují v EU.

3.4 Rozvojová spolupráce

Lichtenštejská oficiální rozvojová pomoc (ODA), která zahrnuje projekty rozvojové spolupráce, pomoc při živelních pohromách, ale i náklady na péči o žadatele o azyl v zemi, dosáhla v r. 2020 dle OECD sumy 26,3 mil. CHF (zhruba 0,5 % HDP). Dlouhodobým cílem Lichtenštejska je však zvýšení svých příspěvků až na 0,7 % HDP. [VI1] Údaje za rok 2021 nejsou k dispozici.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Lichtenštejsko investuje ročně 8,4 % HDP (přibližně 450 mil. CHF) do výzkumu a vývoje, což z něj činí jednoho ze světových lídrů v této oblasti. Právem lze tuto malou evropskou zemi označit jako centrum pro inovace a technologický rozvoj. Stát štědře podporuje inovativnost start-up/ů a malých a středních podniků.

► ICT

Na rozvoj ICT sektoru klade Lichtenštejsko velký důraz. S pandemickou krizí se dostal do popředí význam digitalizace. V oblasti ICT jsou poptávány software, antiviry, inteligentní aplikace a další, např. cloudové služby, e-commerce, webdesign, e-learning, e-games, apod.

► Služby

Perspektivní jsou zejména služby ve finančním sektoru. Lichtenštejsko je velmi zajímavou destinací pro ambiciózní FinTech projekty.

Dne 1. 1. 2020 vstoupil v platnost zákon o blockchainu, čímž se Lichtenštejsko stalo první zemí světa, která oficiálně využívá kryptoměny. Díky své jedinečnosti v přístupu ke kryptoměnám se pomalu, ale jistě stává nejatraktivnější zemí světa pro nově vznikající projekty na základně průlomové technologie blockchain.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Vynikající rámcové podmínky a atraktivní perspektivy růstu činí z Lichtenštejska špičkovou obchodní lokalitu. Není náhodou, že zde působí na 5 100 společností, včetně takových, které úspěšně konkurují na světovém trhu jako globální specializovaní hráči. Obzvláště významná je centrální poloha země s přímým přístupem na trh do všech zemí EU a EHP, jakož i do hospodářské oblasti Švýcarska. Stabilita a spolehlivost Lichtenštejska jakožto státu Triple-A také přispívá k tomu, že se knížectví stává ziskovým místem pro současné podnikání.

4.2 Oslovení

Zejména v koronavirové době se stalo takřka pravidlem oslovovat obchodní partnery online komunikačními kanály, jejichž prostřednictvím může český exportér prezentovat svou firmu, produkt či službu. Tato forma komunikace se bude jistě využívat i nadále. Osobní kontakt je však v mnoha ohledech nenahraditelný, a proto vždy doporučujeme najmout místního obchodního zástupce, či PR agenturu znalou místního trhu a prostředí. Další možností, jak oslovit obchodní partnery, je účast na oborově zaměřeném veletrhu v Lichtenštejnsku či Švýcarsku. Lichtenštejnsko je velmi malá země, kde se, jak se říká, všichni navzájem znají. První kontakt (a dojem) tak může být pro úspěch záměru rozhodující. Pro radu se lze obrátit na [Honorární konzulát ČR ve Vaduzu](#) či na [Velvyslanectví ČR v Bernu](#), které pomocí nástrojů ekonomické diplomacie pomáhá českým firmám na lichtenštejnský a švýcarský trh.

4.3 Obchodní schůzka

Po úspěšném oslovení lichtenštejnského obchodního partnera přichází na řadu sjednání první obchodní schůzky. Možnost videohovoru existuje, nicméně v tomto případě jsou výhody a důležitost osobního setkání nesporné. Lichtenštejnci plánují hodně dopředu, a proto je důležité sjednat schůzku s patřičným předstihem. Většinou jsou to velice bohatí lidé, pro které platí příslovečné rčení, že čas jsou peníze. Proto doporučujeme poskytnout předem maximum informací, aby dotýčný věděl, co za svůj investovaný čas může získat. Jinak schůzku odmítne, nebo pošle zástupce. Místo setkání je třeba zvolit dle potřeby a zaměření obchodního jednání. Ideální jednací tým se v Lichtenštejnsku v ničem nevyvíká středoevropským standardům. Je třeba dát pozor a klást důraz na genderové vyvážení jednacího týmu.

4.4 Komunikace

Úředním jazykem Lichtenštejnska je němčina. Lichtenštejnci bývají dobře jazykově vybaveni, a proto většinou nemusí být problém vést jednání v anglickém jazyce. Nemusí to však platit vždy. Znalost němčiny je bezesporu výhodou. Úřední jazyk je také nutný v případech obchodních materiálů. Vždy však záleží na domluvě mezi oběma stranami. Silně nedoporučujeme vést s lichtenštejnskými obchodními partnery hovor na téma majetkoprávních sporů s ČR ani jiné politické debaty. Lichtenštejnci jsou na své knížectví hrdí, stejně jako na krásnou přírodu a životní úroveň.

4.5 Doporučení

Jedenáctero pro obchodování s Lichtenštejnem /LI/

- Komunikujte systémově a na jednání se přichystejte. Připravte se na věcného a přímého až odměřeného partnera. Lichtenštejnci se nebojí jít do konfliktu, proto je vhodné se na jednání dobře připravit a být věcný.
- Uplatněte schopnost improvizovat. Kromě přizpůsobení se LI organizovanosti je současně výhodou se nevzdávat CZ schopnosti improvizace a uplatnit kreativitu.
- Prezentujte se sebevědomě. Kvalitně a moderně zpracovaný web a propagační materiály hrají důležitou roli při prezentaci firmy. Pro stabilní pozici na trhu je klíčová průběžná a velmi aktivní profesionální marketingová propagace. Nechte se inspirovat LI a CH konkurencí.
- Nebojte se telefonovat. Vzhledem k formálnímu a často odměřenému způsobu komunikace zjistíte z telefonického rozhovoru mnohem více než při pouhé komunikaci prostřed. e-mailu.
- Nesázejte vždy na to, že se domluvíte anglicky. Znalost němčiny je vždy výhodou, zvyšuje „komfort“ komunikace při delší spolupráci i důvěryhodnost před LI partnerem.
- Dodržujte termíny a buďte spolehliví. Pro dlouhodobé rozvíjení obchodních vztahů s LI partnery je nutná spolehlivost, pragmatičnost i dochvilnost.
- Nepodceňujte LI partnera a jeho znalosti. Ceny zbytečně nenadsazujte. LI firmy mají díky své pozici perfektní informace téměř z celého světa.
- Jen dobrá cena a kvalita na náročném koncentrovaném trhu nestačí. Design a inovace jsou nyní prodejním argumentem a konkurenční výhodou. Nezapomínejte na certifikace a reference. LI je trh malý a náročný.
- S obchodním partnerem, kterého opravdu dobře neznáte a s nímž se skutečně nepřátelíte, nezávádějte řeč na CZ-LI majetkové spory. LI mají své knížectví a panovnickou rodinu rádi.
- Lichtenštejnci jsou výborní obchodníci. Hledejte obchodní zástupce s již vybudovanými distribučními kanály. Je to finančně i časově výhodná cesta na LI trh.
- Poznejte nejen své zákazníky, ale i konkurenci – jezděte na veletrhy. Ne nutně jen do LI, ale i do CH, DE, atd.

4.6 Státní svátky

V Lichtenštejnsku se člení svátky na celostátní, kantonální a církevní.

1.1. Nový rok

6.1. Tři králové

Velikonoční pondělí

1.5. Svátek práce

Nanebevstoupení Páně – ve čtvrtek 40 dní po Velikonocích

Svatodušní pondělí – 10 dní po svátku Nanebevstoupení

Slavnost Těla Páně a Krve Páně – 60 dní po Velikonocích

15.8. Státní svátek Lichtenštejnska

8.9. Narození Panny Marie

1.11. Svátek všech svatých

8.12. Početí Panny Marie

25.12. – 1. svátek vánoční

26.12. – 2. svátek vánoční

Přehled všech svátků najdete na webové stránce [Feiertage Liechtenstein](https://www.feiertage.li)

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Lichtenštejnský trh je malý, stabilní a bohatý, s mnoha specifiky a překážkami, ale i výhodami. Vstup na tento trh je náročný a je potřeba jej dopředu dobře zvážit. Úspěch v Lichtenštejnsku se zpravidla stává dobrou referencí pro vstup do Švýcarska a na další, daleko větší světové trhy. Neúspěch v Lichtenštejnsku však stojí daleko více prostředků než v okolních zemích. Firemní náklady jsou zde velmi vysoké a zejména služby a pracovní síla patří k těm nejdražším na světě. Lichtenštejnskému partnerovi je potřeba vysvětlit, proč má obchodovat právě s Vámi. Pro něj je mnohem jednodušší a přirozenější obchodovat s firmami ze sousedních států. Měl by tak dopředu jasně vědět, proč se mu vyplatí obchodovat s firmou z Česka. Nejlepší je proto nabízet produkt, který domácí a sousední firmy nemají, nebo poskytovat lepší služby. Lichtenštejnci jsou zvyklí platit za kvalitu, to ale rozhodně neznamená, že se nebudou snažit tlačit cenu dolů.

Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Celní dohodou z r. 1924 se Lichtenštejnsko stalo součástí švýcarského celního prostoru. V letech 1991-1995 došlo k úpravě dohody a Lichtenštejnsko od té doby může – vždy na základě zvláštního ujednání se Švýcarskem – přistupovat jako samostatná smluvní strana k mezinárodním dohodám a jako samostatný členský stát k mezinárodním organizacím v oblasti působnosti celní dohody (např. přistoupení k EHP v r. 1995). Celní dohoda se Švýcarskem byla impulzem pro dalekosáhlou harmonizaci hospodářského práva a práva sociálního zabezpečení. Na švýcarsko-lichtenštejnských hranicích nejsou prováděny žádné celní kontroly a na lichtenštejnsko-rakouských hranicích jsou kontroly prováděny švýcarskými celními úředníky. Švýcarské celní předpisy platí i pro Lichtenštejnské knížectví. Více údajů ohledně dovozu, vývozu a tranzitu zboží do, z a přes Lichtenštejnsko lze získat na webových stránkách [Švýcarské celní správy](#).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Lichtenštejnsko je velmi rozvinutá země s jednou z nejsilnějších ekonomik světa. Zajímavé je, že ve srovnání s Německem či Švýcarskem má vysoký podíl výroby. V zemi je registrováno více firem, než kolik zde žije obyvatel. Pravidla pro založení a provozování lichtenštejnské akciové společnosti (Aktiengesellschaft - AG) a nadace se příliš neodlišují od jiných německy mluvících zemí, jako jsou Německo a Rakousko. Nespornou výhodou jsou ale velice přijatelné daňové podmínky pro cizí investory (holdingové společnosti), kteří nevykonávají výdělečnou činnost na území Lichtenštejnska / Švýcarska. Obecně platí, že dosažený zisk anebo nárůst majetku holdingových společností nepodléhá ani dani ze zisku, ani živnostenské dani. Nutné je také zdůraznit, že sídlo a bankovní účet v Lichtenštejnsku neznamenají provozování výdělečné činnosti v tomto státě. Nejběžnějším typem společnosti v Lichtenštejnsku je společnost typu AG. Pro založení AG je třeba jednoho podílníka a jednoho ředitele, který musí být rezidentem. Pro registraci je třeba základní kapitál 50 000 CHF. Veškeré informace lze dohledat na oficiálních stránkách [Wirtschaftsstandort Liechtenstein - Service für Unternehmer](http://www.wirtschaftsstandort.li).

5.3 Marketing a komunikace

Lichtenštejsko je bohaté a náročné teritorium, čemuž by měla odpovídat i prezentace firmy, nabízeného produktu či služby. Kromě standardních marketingových postupů je velmi důležité věnovat péči jazykové úrovni – materiály/komunikace by měly být v německém jazyce. Tradiční marketingové nástroje jako letáky, billboardy, tištěná reklama či reklama v médiích vyjdou velmi drahé a je třeba předem zvážit jejich efektivitu a dosah pro prezentovaný produkt či službu. Levnější a v mnoha případech efektivnější může být využití sociálních sítí, webových stránek, influencerů, ambasadorů a dalších možností internetové propagace. K tomu lze využít místní PR agentury, které mohou propagaci cílit dle svých zkušeností s místním prostředím. Kontakty na agentury, či informace o propagačních akcích a veletrzích poskytne na vyžádání Velvyslanectví ČR v Bernu, nebo Honorární konzulát ČR ve Vaduzu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv týkajících se duševního vlastnictví je v Lichtenštejnsku na vysoké úrovni. Země je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) od roku 1972.

Velvyslanectví ČR v Bernu nejsou známy případy porušení práv v oblasti duševního vlastnictví v Lichtenštejnsku, které by se dotýkaly českého držitele práv. Patenty ve vztahu k Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje švýcarský Spolkový úřad pro duševní vlastnictví (Eidgenössisches Institut für Geistiges Eigentum) se sídlem v Bernu.

Chráněné vzory, značky a design v Lichtenštejnsku ověřuje, uděluje a spravuje Úřad pro národní hospodářství (Amt für Volkswirtschaft) se sídlem ve Vaduzu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Konkrétní informace o veřejných zakázkách jsou k dispozici na stránkách lichtenštejnského úřadu pro veřejné zakázky Fachstelle Öffentliches Auftragswesen (FAW)

Informace o evropských veřejných zakázkách jsou k dispozici na Portál SIMAP/TED.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Lichtenštejnsko patří k finančně nejméně rizikovým zemím světa. Platební podmínky se nijak zvlášť nevyvíkají evropským zvykům. U menších a nepravidelných transakcí, nebo u prvních dodávek zboží či služeb bývá vyžadována platba předem. U větších mezinárodních transakcí se často využívají dokumentární formy placení při dodání zboží. Dokumenty se předávají většinou prostřednictvím bank, stejně tak i platba (dokumentární inkaso). Mezi dlouhodobými obchodními partnery, kteří si již navzájem důvěřují, je možno domluvit platbu fakturou s dohodnutou dobou splatnosti, nebo dokonce komisní prodej.

Pro řešení obchodních sporů s lichtenštejnským partnerem lze nejprve využít úřadu pro vymáhání dluhů. Více informací naleznete na webových stránkách Betreibungsschalter-plus.ch.

Obecně lze konstatovat, že spory mohou být řešeny smířčím řízením nebo u soudu. Výrazně levnější je najít řešení smířčím řízením u rozhodčího soudu. V případě soudního projednávání není možné se obejít bez právní pomoci specializovaných kanceláří. Ty jsou sdruženy v advokátní komoře, která zastřešuje všechny advokátní a právnické kanceláře působící v Lichtenštejnsku. Se zástupci některých těchto právnických kanceláří lze komunikovat i v českém jazyce.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musejí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování těchto podmínek je příslušný zastupitelský úřad dané země; v případě Lichtenštejnska jeho velvyslanectví ve Vídni, které je akreditované i pro ČR. Následující informace jsou určeny tedy jen k základní orientaci.

Ačkoli Lichtenštejnsko není členskou zemí EU, je součástí schengenského prostoru. Plný volný pohyb se vztahuje i na občany ČR. K cestě do Lichtenštejnska stačí platný cestovní pas ČR nebo občanský průkaz ČR. Platnost cestovních dokladů musí trvat po dobu pobytu cestovatele v Lichtenštejnsku, resp. do okamžiku vycestování.

Čeští občané nemají v Lichtenštejnsku vízovou povinnost. Při turistických pobytech do 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů není třeba zvláštní povolení. Totéž platí pro léčebné či lázeňské pobyty. Pokud však má český občan v úmyslu pobývat v Lichtenštejnsku déle než 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů, nebo tam vykonávat výdělečnou činnost, je povinen požádat u příslušného místního úřadu o povolení k pobytu (podrobněji v článku 5.8).

Lichtenštejnsko je jednou z nejvyspělejších, nejbohatších a nejbezpečnějších zemí světa, čemuž odpovídají i podmínky pro cestování do Lichtenštejnska. Veřejná doprava je rychlá, bezpečná a propojená se Švýcarskem. Lichtenštejnsko nemá mezinárodní letiště. Nejbližší letiště je v St. Gallen/u, avšak jeho spojení se světem není úplně spolehlivé. Nejpraktičtější tak je přiletět do Curychu a do Lichtenštejnska poté cestovat asi 1,5 hodiny železniční nebo autobusovou dopravou, případně si vypůjčit automobil. Služby taxi a půjčoven automobilů jsou na švýcarských letištích samozřejmostí, ceny jsou vysoké, podmínky pro pronájem vozidla a sjednání pojištění jsou standardní jako v jiných vyspělých evropských zemích.

Na kratší vzdálenosti je lepší a rychlejší se pohybovat pěšky, příp. za použití MHD. Dostupnost i kvalita pitné vody je bezproblémová, kriminalita velmi nízká.

Vzhledem k cenám zdravotních služeb a léků se velmi doporučuje uzavřít před cestou do Lichtenštejnska dobré cestovní pojištění. Lichtenštejnské hotelnictví je vyhlášené, volba ubytování je tak jen otázkou preferencí a finančních možností cestovatele. Platit lze hotově nebo platební kartou.

Užitečné webové stránky:

[Lichtenštejnské informační stránky](#)

[Lichtenštejnská státní správa](#)

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Ve vztahu k Lichtenštejnsku se provádí dohoda o volném pohybu osob, kterou uzavřelo Švýcarsko s EU v roce 1999 a která se vztahuje i na občany ČR.

K pracovnímu pobytu v Lichtenštejnsku potřebují čeští občané povolení, která vydává místně příslušný cizinecký a pasový úřad. Informace a kontakty jsou uvedeny pod odkazem [Ausländer- und Passamt \(APA\)](#).

Velmi časté jsou situace, kdy má český občan – pendler povolení pracovat v Lichtenštejnsku, avšak nemá zde povolení k pobytu, a bydlí tak buď ve švýcarském, nebo v rakouském příhraničí.

Klíčem k udělení pracovního povolení je získání pracovního místa, resp. nalezení zaměstnavatele ochotného českého zájemce zaměstnat. Velvyslanectví ČR v Bernu nabídky na lichtenštejnském pracovním trhu nesleduje a práci v Lichtenštejnsku nezprostředkovává.

Prospěšné informace lze získat i na portálu sítě [Evropské služby zaměstnanosti \(EURES\)](#), jejíž součástí je i Úřad práce České republiky. Základním posláním předmětné služby je usnadňovat mezinárodní mobilitu pracovních sil. Služby EURES se prostřednictvím bilaterálních smluv vztahují také na Lichtenštejnsko.

Zákonná minimální mzda v Lichtenštejnsku stanovena není. Za férovou minimální mzdu se obecně považují 4 000,- CHF hrubého měsíčně. Užitečné informace o kolektivních smlouvách a výši platů v různých ekonomických odvětvích lze nalézt např. pod odkazy: [GAV in Liechtenstein](#), [Detailhandelsgewerbe](#), [Liechtensteinisches Landesgesetzblatt](#). Sociální a zdravotní péče je pro ty, kdo v Lichtenštejnsku pracují legálně a řádně platí veškeré předepsané odvody, na vysoké úrovni.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnějším veletrhem v Lichtenštejnsku je průmyslová, obchodní a řemeslná výstava LIHGA, která se koná 16.–18. & 21.–24. září 2022

Kalendář akcí v Lichtenštejnsku lze získat na stránkách [Veranstaltungskalender Liechtenstein](#)

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR ve Švýcarské konfederaci a v Lichtenštejském knížectví

Botschaft der Tschechischen Republik

Muristrasse 53

P.O.Box 1304

3000 Bern 16

Schweiz

Vchod na velvyslanectví i na konzulární oddělení je z ulice Burgernzielweg.

K úřadu jezdí tramvaj č. 7 směr Ostring, zastávka Burgernziel.

Telefon: +41-31-3504070

Fax: +41-31-3504098

E-mail: velvyslanectví: bern@embassy.mzv.cz

E-mail: konzulární oddělení: consulate_bern@embassy.mzv.cz

E-mail: obchodně ekonomický úsek: commerce_bern@mzv.cz

Web

Diplomatická a konzulární služba: +41-79-641 33 00 – (pouze nouzové případy v mimopracovní době)

Pracovní doba: pondělí – pátek: 7:45 – 16:15 h

Honorární konzulát České republiky Vaduz

Honorarkonsulat der Tschechischen Republik Vaduz

Wuhrstrasse 6

P.O.Box 86

9490 Vaduz

Lichtenštejské knížectví

Telefon: + 423 - 23 63 600

Fax: + 423 - 23 63 601

E-mail: vaduz@honorary.mzv.cz

Konzulární působnost: Lichtenštejské knížectví

Úřední hodiny: čtvrtek: 09.00 – 12.00 hod.

Německo – Zahraniční kancelář CzechInvest Düsseldorf – místně příslušná i pro Lichtenštejsko

E-mail: germany@czechinvest.org

Rakousko – Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism – místně příslušná i pro Lichtenštejsko

E-mail: wien@czechtourism.com

Rakousko – České centrum Vídeň – Tschechisches Zentrum Wien - místně příslušné i pro Lichtenštejsko

E-mail: ccwien@czech.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Diplomatickou působnost pro ČR má Velvyslanectví Lichtenštejska ve Vídni

Botschaft des Fürstentums Liechtenstein

Löwelstrasse 8/7

A-1010 Wien

Rakousko

Velvyslankyně a vedoucí úřadu: Maria-Pia Kothbauer (princezna lichtenštejská)

Telefon: +43 1 535 92 11

Fax: +43 1 535 92 114

Email: info@vie.llv.li

Web

Delegace EU ve Švýcarsku a Lichtenštejsku

Delegation der EU für die Schweiz und das Fürstentum Liechtenstein

Christoffelgasse 6

CH-3011 Bern

Švýcarsko

Velvyslanec a vedoucí Delegace: Petros Mavromichalis

Telefon: +41 31 310 15 30

E-mail: delegation-bern@eeas.europa.eu

Web

- 112 Mezinárodní číslo tísňového volání
- 117 Policie
- 118 Požárníci
- 144 Záchraná služba, ambulance
- 1414 Záchraná letecká služba
- helikoptéra společnosti REGA
- Ztráta nebo krádež mobilního telefonu: +423 237 74 00

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- [Liechtensteinische Landesverwaltung](#) (Základní informační internetová stránka lichtenštejnské administrativy. Prostřednictvím této stránky se dostanete na stránky všech ministerstev, jejich jednotlivých odborů, ředitelství a souvisejících agentur a institucí.)
- [Wirtschaftsstandort Liechtenstein](#) (Informace o ekonomice, službách pro podnikatele, životě a práci v Lichtenštejnsku)
- [Liechtenstein Finance](#) (Informace o bankách, právních a daňových předpisech)
- [Innovation. Standort Liechtenstein](#) (Informace o podnikání v Lichtenštejnsku)
- [Liechtenstein Center](#) (Oficiální turistický web Lichtenštejnska)
- [Česko-lichtenštejnská společnost](#) (Společnost, která se stará o přítomnost i budoucnost přátelských vztahů mezi Českou republikou a Lichtenštejnským knížectvím)
- [Liechtenstein Marketing](#) (Webové stránky lichtenštejnského marketingu, informace o Lichtenštejnském knížectví)